

שיעור האנשים בכל קבוצה במדגם שהיום בעד קבלת הצעות שלהלן בישראל

ההצעה/הקבוצות במדגם	חובת הורעה למישרד הבריאות על כל מקרה איידס	חובת בדיקה לנמנים על קבוצות הסיכון	חובת בדיקה לכל תייד הנכנס לארץ	חובת בדיקה לכל אזרחי החוזר ארצה	בידוד חולי האיידס במחנות הסגר	ציון מחלת האיידס בתעודת הזהות של החולה	סימון גופו של החולה בכתובת קעקע
כלל המדגם (N-1179)	92%	89%	68%	64%	49%	27%	19%
נשים (N-607)	94%	90%	71%	67%	47%	24%	17%
גברים (N-561)	90%	87%	65%	60%	50%	30%	21%
נשואים (N-744)	94%	91%	72%	65%	54%	30%	19%
לא נשואים (N-419)	88%	83%	62%	60%	38%	23%	17%
פועלים מאור (N-387)	97%	95%	83%	75%	62%	38%	22%
לא פועלים (N-384)	89%	86%	60%	58%	47%	23%	18%

טבלת התוצאות של סקר "מכון דחקי": תגובת הציבור על שבע ההצעות

מנכ"ל, ובהם הוראות שונות: איגרת מידע לנוסעים לחו"ל, נוהל לבריאת נוגדני-איידס, נוהלים לגילוי ומעקב אחרי חולים וחשודים כחשיפה לאיידס, רף מידע לתורמים, נוהל בטיחות ל" עובדי מעבדות רפואיות כטיפול ב" גימות מחולים כסיכון גבוה, המלצות למניעת הרבקה במקום העבודה, אמצעי זהירות לשימוש הצוות המטפל בחולה, ועוד.

במישרד שוללים בתוקף כל רעיון על אמצעי מניעה אפשיים אחרים, כמו בדיקת תיירים ועולים חדשים, בדיקות חובה לאוכלוסיות סיכון, הק" מת מחנות הסגר, ציון החולים בתעודת הזהות או בעזרת סימן מיוחד על גופם.

מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית, המבכרת את צניעת הפרט, אומר שמוליק אלגרבלי, רוכב מישרד הבריאות. "האמצעים שבהם נוקטים הם אמצעים דמוקרטיים, כמקובל בכל מדינות העולם המערבי, עליהם הנחיות אירגון הבריאות העולמי".

פרופסור אברהם מורג עומד בראש מטה ההסברה שהקים מישרד הבריאות ומטפל גם בחולי-איידס בבתי החולים החדש עין-יכרם בירושלים. "כאמצעות הבריאות, באפריקה ובכמה מדינות באירופה המערבית קיבלה מחלת האיידס ממדים מגפתיים, עד כדי כך שיש רמיון בינה ובין המגיפות הגדולות. גם במגיפות הדבר וגם כעת, הצוות הרפואי ניצב חסרי-אונים נוכח הידיעה שאי-אפשר לרפא את החולים. כמו אז, גם עכשיו, קשה להשתלט על המחלה, והיא מתפשטת ומתרבה במהירות".

כארוץ המצב אינו כה קשה. התגלו רק חולים מועטים, והמערך הרפואי התארגן ביעילות ובמהירות לקראת המחלה. לפיכך אין צורך לנקוט צעדים קיצוניים".

פרופסור מורג על בדיקות חובה לאוכלוסיות סיכון: "אי-אפשר להכריח אדם להיבדק, אנשים פוחדים מבדיקת האיידס כיוון שהם יודעים כי אין למחלה תרופה. הם מעדיפים את אי-הוודאות על פני הידיעה החיובית".

בדיקות של תיירים הנכנסים לארץ: "ההמלצות של אירגון הבריאות העולמי מי קובעות בפירוש כי אין צורך לבדוק תיירים. הם באים לזמן קצר, והאפשרות שידביקו במחלה תושבים מקר מיים היא קלושה ביותר. ואשר לשכוח את העלות הכלכלית, נניח שבנדוק מיליון תיירים: הבדיקות יעלו כחמישה מיליון דולר. ובין מיליון התיירים נגלה עשרה חולים, העלוים להדבק ישראלי אחד. האם כדאי לשלם 5 מיליון דולרים כדי למנוע הרבקה של ישראל אחת? אפילו האמריקאים, שהקציבו לנושא למעלה ממיליארד דולר, לא עורכים בדיקות כאלה".

שחורים ביותר אני לא מוכן לחלום על מצב כזה! אומנם חולי איידס מאושפזים ב-

לבר מה עמדתם ומה הם עושים בעניין.

מישרד הבריאות: רק אמצעים דמוקרטיים

מישרד הבריאות הוקם מטה עליון לטיפול בנושא האיידס. בראשו עומד הר"ר משה משיח, סמנכ"ל המישרד.

המטה המליץ וגרם לביצוע מיספר קטן של פעולות מעשיות:

- הוקמו שיבוע מרכזים רפואיים לבדיקת איידס.
- בראשית אפריל 1986 הוחל בבדיקת כל מנות הדם, הן בבנק הדם והן בבתי החולים. מתוך 200 אלף מנות דם נתגלו 15 מנות נגועות. הן הושמדו.
- כל ילדי בראזיל, הירועים ככא לה, נבדקו.
- נבדקו 500 זונות ונרקומנים באזור תל-אביב.
- כל מנות הורע והרקמות להשת" לה נבדקות.

בין השנים 1898-1918 מתו בהודו 11 מיליון חולי דבר. האי יאווה סבל מהמגיפה במשך 13 שנים (1910-1923). 80 אלף מבני האי מתו.

האמצעי העיקרי להגנה מפני המחלה היה ההסגר, אומר פרופסור רוד יעקבי, מהחוג להיסטוריה באוניברסיטה העברית. "הערים נסגרו, נמנעה כניסתם ויציאתם של תושבים, נאסרו ביקורים בבתי שנגפועו. בכמה 17 נולד המושג, קרנטינה". כל נוסע שהגיע לארץ זרה נכנס להסגר של ארבעים ימים".

כאותה תקופה המציאו רופאים צרפתיים תילבושת-דבר מיוחדת: מעין מעיל עור העוטף את כל הגוף והפנים, ובו סדקים אטומים בזכוכית בשביל העיניים ואף מלאכותי, שבו מושמים בשמים. להגנה על פיתחי האף והפה. בערים ממוגפות ניסו להשמיד את כל החולדות, וכשהגיעה לעיר בריאה אניה מארץ נגועה, השומרו החולדות שעל סיפון האניה.

ועוד בעניין החולדות: כסיפרות ההודית העתיקה מודגש שכדאי לבני-אדם לנטוש את מקום מושבם כמחמת בן חולדות בהמונים.

נפוליון בונפרטה, כיאה למצביא

פרעוש מלא בחיידקים מעביר את המחלה לחולדות. אחרי שהן מתות מהמחלה, נטפל הפרעוש ליונק אחר — האדם. לכן אחד מסימניה המוקדי דמים של מגיפת הדבר הוא תמותת חולדות.

תקופת הדגירה של החיידק בנזף האדם נמשכת בין יומיים לשמונה ימים. המחלה מלווה בחום גבוה, בכאבי-ראש, בליקויי הכרה ובשיפכי-דם בת-עוריים. אחרי חמישה ימי מחלה החולה מחלים או מת.

המגיפה המתוערת הראשונה התרחשה במאה השישית, בסוף ימיו של הקיסר הביזנטי יוסטיניאנוס. היא החלה במצרים התחתונה, משם עברה לסוריה עליידי תיירים ומשם לאסיה הקטנה, לקונסטנטינופול, ולאירופה היבטיכונית. היא נמשכה כשני דורות. 100 מיליון אנשים מתו — כמחצית האוכלוסיה של איור היבטיכונ.

800 שנים אחר-כך, בשנת 1348, פרצה המגיפה השחורה, שהמיתה 25 מיליון אנשים. מקורה באסיה המרכזית, משם עברה לחצי-האי לקרים, לנמלי-איטליה ולכל יבשת אירופה ואנגליה. אחרי כמה שנים שככה, אחרי שרבע מאוכלוסיית אירופה ומחצית מתושבי אנגליה מתו.

שייך לקבוצה של סיכון גבוה (הר מריסכסואלים, מכורים לסמים, חולי המופיליה וכו').

● להנהיג בדיקות-חובה לכלל התיירים הנכנסים לארץ, לאיתור חולי-איידס.

● לבדוד את חולי-איידס במחנות הסגר.

● לציין בתעודת-הזהות של חולה-איידס את העובדה שהוא חולה באיידס. לסמן על גופו של חולה-איידס באמצעות כתובת-קעקע במקום מוסתר, את העובדה שהוא חולה במחלה. התשובות מופיעות כטבלה, ויש בהן כדי להפתיע, וגם להדהים.

● לתשובה המאלפת ביותר היא לגבי ההצעה לבדוד את חולי-האיידס במחנות-הסגר. מחצית האוכלוסיה תומכת בהצעה הזו. יתכן שהאחוז היה גדול עוד יותר, אילו נבחרה הגדרה מתונה יותר, כגון בידוד "במסדרות רפואיים".

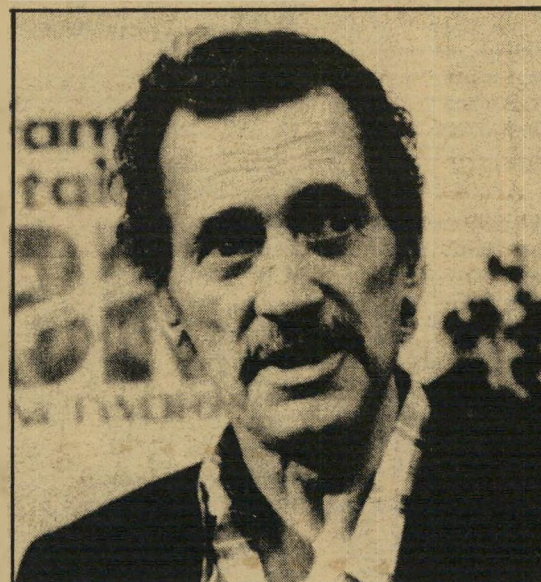
עיון בתוצאות מגלה שהנשים תומכות יותר מהגברים בהצעות הלא-קיצוניות (ארבע ההצעות הראשונות), ופחות מהגברים בשלוש ההצעות היררכיוניות. הנשואים קיצוניים מה לא-נשואים לאורך כל הדרך, וה"פר חדים מאור" קיצוניים יותר מה"לא פוחדים".

אלה ראוייה לציין העובדה שההבדל בין ה"פועלים מאור" לבין ה"לא-פועלים" לגבי ההצעות קטן הרבה יותר מכפי שני-תן היה לצפות.

יש רוב גדול לארבע ההצעות הראשונות. הרעות חלוקות שווה בשווה לגבי בידוד החולים במחנות-הסגר, כי עוד שרק מיעוט של חמישית עד רבע תומך בהצעות לציין את המחלה בתעודת הזהות או על הגוף.

היסטוריה: הדבר והמגיפה השחורה

גיסת האיידס אינה המגיפה הראשונה בתולדות האנושות, וק" רוב לוודאי שאף לא האחרונה. קדמו לו מיליוני חללים. הנוראות שבכולן היו מגיפות הדבר. הדבר הוא חיידק קטן המתרכב ומשגשג בחולדות-יבית ובכנבני-בר. הוא רגיש לחום ומושמד בטמפרטורה של 55 מעלות. משך חייו: חמישה שבועות בצואה של פרעושים, ומאה ימים בדמן המרקיב של חיות שמתו מרבר. הוא מועבר עליידי עקיצת פרעוש.

קורבן איידס רוק האדסון לפני ואחרי שחלה פחד לחוד, זהירות לחוד

● האיידס התוסף לרשימת המודל לזו המחייבות הורעה אינדוידואלית, עליפי פקודת בריאות העם, 1940. באופן מעשי, פירושה של התוספת הוא כי רופא המגלה אדם חולה באיידס חייב להודיע על כך ללישכת הבריאות המחוזית, ללא ציון שמו של החולה או כל פרטים מזהים אחרים.

● גרול ומקורי, פיתח שיטה מיוחדת להבררת המחלה. בשנת 1799, כשפשל עם צבאו לארץ-ישראל, מתו רבים מחייליו ברבר. כדי למנוע את התפשטות המחלה, הרג בונפרטה את חייליו החולים — שיטה לא כליכך בדוקה להרג גם את המחלה.

● בעקבות מימצאי הסקר והחלת חר-קים הנוגעים לחולי-איידס במדינות אחרות, פנה העולם הזה למישרד-ממשלה וגופים ציבוריים אחרים, כדי